

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
2. mail 2025

Svar på representantforslag 207 S (2024-2025) om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen

Jeg viser til brev fra Stortinget 23. april 2025 vedlagt representantforslag 207 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, Terje Halleland, Helge André Njåstad, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen.

Hovedmålet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Dette målet har ligget fast over tid og har vært støttet av et bredt flertall i Stortinget. Det er med jevnlig mellomrom lagt frem fremlegg for Stortinget hvor forslag til rammevilkår og tiltak legges frem for Stortinget. Sist gang var Prop. 97 S (2022-2023), jf. Innst. 459 S (2022-2023).

Før jeg kommer nærmere inn på representantenes 17 forslag, merker jeg meg at representantene er enige med regjeringen i at det i dagens geopolitiske situasjon er enda viktigere at Norge som største produsent og eneste nettoeksportør av olje og gass i Europa, fortsatt bidrar med høy petroleumsproduksjon. Olje og gass som er produsert lønnsomt, sikkert og med lave utslipp. Dette var derfor også ett av utgangspunktene når regjeringen presenterte sin petroleumpolitikk i Prop. 97 S (2022-2023). Det ligger også bak departementets daglige arbeid med å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. For å oppnå dette må vi videreutvikle vår petroleumsindustri slik at den kan gjøre en størst mulig del av våre petroleumsressurser lønnsomme å hente opp.

Jeg er enig med representantene i at det er viktig for Norge og Europa at vi videreutvikler vår petroleumsindustri. Det forutsetter en bred satsing på utvikling av hele ressursbasen. En slik bred satsing vil også best legge til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel.

At vi lykkes er viktig for arbeidsplasser, verdiskaping og statlige inntekter, i tillegg til at det vil bidra til europeisk energisikkerhet.

En viktig pilar for dette er fortsatt stabile og forutsigbare rammebetingelser understøttet av et bredt flertall for politikken på Stortinget, slik vi har hatt i Norge i tiår. Dette har tjent landet svært godt og er noe jeg er opptatt av å videreføre.

Det er ofte underkommunisert hvor viktig det er at rettighetshaverne på kontinentalsokkelen totalt sett satser på alle deler av ressursbasen. Uten dette vil ikke hovedmålet i petroleumspolitikken om lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv kunne nås. Det inkluderer særlig økt utvinning fra eksisterende felt, utbygging av alle lønnsomme funn og fortsatt høy leteaktivitet slik at nye funn gjøres. Kostnadsutvikling og bruk av teknologi i næringen spiller en sentral rolle i å sikre høy verdiskaping og produksjon framover.

Grunnen til at en slik bred satsing er viktig for å nå målene er fordi det er avgjørende for å unngå et for raskt fall i produksjon, verdiskaping og arbeidsplasser. Det må letes etter og investeres i nye olje – og gassressurser framover for å opprettholde en høy produksjon de neste årene, og for å bremse det ventede produksjonsfallet fra 2030-tallet. Dette skyldes at produksjonen fra eksisterende brønner og felt faller i takt med uttømming av reservoarene. Uten nye investeringer kan dette fallet være på over 10 pst. per år.

Hvilken stor innsats som trengs har vi erfaring med fra Norge. Selv med betydelige investeringer falt norsk oljeproduksjon med 42 pst. fra toppåret 2001 til 2010.

Selv med kontinuerlige investeringer i økt utvinningstiltak på felt vil en kun oppnå å bremse/utsette fallet i produksjon over tid. De fleste funn som ikke er utbygd krever tilknytning til eksisterende produksjonsinfrastruktur for å være lønnsomme. Slike utbygginger vil også kunne bidra til forlenget lønnsom produksjon fra eksisterende felt. Videre må næringen finne lønnsomme løsninger som muliggjør utvikling av de funn som allerede er gjort. Det gjelder i særlig grad de større funnene Wisting, Linnorm og Peon og ressursene i Troll- og Gjøa-områdene, men også for mindre funn.

På lengre sikt er nye, lønnsomme funn, store og små, avgjørende for å bremse produksjonsfallet. For å legge til rette for nye funn gjennomføres det årlige konsesjonsrunder («TFO-runder»). Gjennom dette gis næringen tilgang til ytterligere leteområder innenfor åpnet, tilgjengelig leteareal. Jeg mener systemet med årlige TFO-runder er svært godt tilpasset ressurs situasjonen vi har på kontinentalsokkelen i dag etter snart 60 år med petroleumsvirksomhet.

Det forventes å være uoppdagede ressurser i åpnet, tilgjengelig areal som kan gi grunnlag for aktivitet i mange år fremover. Samtidig er en betydelig del av ressurspotensialet, og i enda større grad oppsiden i ressursestimatet for uoppdagede, knyttet til områder som i dag ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. Disse ressursene vil ikke kunne utnyttes uten åpning av det aktuelle arealet.

1. *Stortinget ber regjeringen snarest, og senest innen utløpet av 2025, utlyse 26. konsesjonsrunde og gjenoppta praksisen med regelmessige konsesjonsutlysninger.*

2. *Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning.*

Til forslagene 1 og 2 mener jeg vi bør tildele areal innenfor hele det området Stortinget har åpnet for at nye utvinningstillatelser skal kunne tildeles, men ser ikke at en ny nummerert konsesjonsrunde nå er hensiktsmessig. Jeg viser i så måte til min vurdering av representantforslaget sendt 27. februar i år jf. Dokument 8:87 S (2024-2025) jf. Innst. 237 S (2024-2025).

Den årlige konsesjonsrunden i forhåndsdefinerte områder (TFO) er bærebjelken i arealtildelingspolitikken. Omsøkbart areal i TFO-rundene har blitt utvidet over tid på bakgrunn av petroleumsfaglige vurderinger. Regjeringen har hatt på offentlig høring et forslag om å utvide arealet med nye 76 blokker i forbindelse med TFO 2025. TFO omfatter i dag mesteparten av arealet på norsk kontinentalsokkel som er åpnet og tilgjengelig for petroleumsvirksomhet.

Representantene foreslår at Stortinget ber regjeringen «... og åpne flere blokker for leting og utvinning.» Åpning av ytterligere areal for petroleumsvirksomhet krever gjennomføring av en åpningsprosess, med en påfølgende behandling i Stortinget. Tildeling i åpnet areal, men der Stortinget i etterkant, gjennom forvaltningsplanene for havområdene, har besluttet at ikke nye tillatelser skal kunne tildeles, kan heller ikke regjeringen gjøre. Regjeringen kan dermed ikke gjøre det som representantene foreslår.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslagene ikke vedtas.

3. *Stortinget ber regjeringen komme med en plan for rammevilkår og tiltak som legger til rette for økt letevirksomhet etter olje og gass i nærheten av områder med eksisterende infrastruktur.*

En viktig grunn til at norsk petroleumspolitik har fungert så godt er stabile og forutsigbare rammebetingelser som legger til rette for at ressurser som er lønnsomme å utvinne blir realisert, mens ulønnsomme ressurser forblir i bakken. Gjennom dette oppnår en målet om høy verdiskaping og høye statlige inntekter.

Det er i dag et rammeverk som legger til rette for letevirksomhet også i nærheten av eksisterende infrastruktur. Det er i slike områder størstedelen (mer enn 90 pst.) av letebrønnene bores. TFO-rundene, reguleringen av tredjepartsbruk av innretninger og skattesystemet er viktige pilarer i dette rammeverket. Jeg kan ikke se behov for den planen representantene ber om.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

4. *Stortinget ber regjeringen øke bevilgningen til Sjøkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel.*

5. *Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleumsselskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.*

Jeg vurderer her forslagene 4 og 5 i sammenheng. Søkeldirektoratet har allerede kartlagt petroleumssressursene på norsk kontinentalsokkel godt. Direktoratet har årlig fått bevilgninger fra Stortinget knyttet til ressurskartlegging. Behovet for ytterligere kartlegging fra myndighetenes side vurderes fortløpende i den årlige budsjettprosessen. I de fleste områder er det nå primært rasjonelt med kommersiell utforskningsaktivitet.

Barentshavet nord er ikke åpnet for petroleumsvirksomhet. I ikke-åpnede områder kan verken undersøkelses- eller utvinningstillatelser tildeles etter petroleumsløven. Derfor kan næringen heller ikke drive petroleumsvirksomhet i dette området slik representantene ønsker å legge til for med forslag 5.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslagene ikke vedtas.

6. *Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt en gjeninnføring av leterefusjonsordningen kan bidra til en økning i letevirksomheten, og gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.*

Forslaget er forelagt finansministeren, som har gitt følgende svar:

«I 2022 ble særskatten i petroleum lagt om til en kontantstrømskatt. Med en kontantstrømskatt kommer alle kostnader til fradrag umiddelbart, herunder letekostnader. Særskatten virker nå nøytralt, det vil si at alle investeringer som er lønnsomme før særskatt, også er lønnsomme etter særskatt og vice versa. Den tidligere leterefusjonsordningen er overflødig med dagens regler siden skatteverdien av alle underskudd blir utbetalt i særskatten, også underskudd som skyldes letekostnader.

I den gamle leterefusjonsordningen ble det også gitt refusjon mot selskapsskatten (22 pst.). Det kunne begrunnes faglig ettersom det i det gamle systemet ikke var en fullgod samvirkning mellom selskapsskatten og særskatten. I dagens system kommer imidlertid selskapsskatten til fradrag i særskattegrunnlaget.

Det er ikke ønskelig at petroleumsselskapene skal ha gunstigere vilkår i selskapsskatten enn andre næringer. Ensartede regler i selskapsskatten på tvers av næringer bidrar til at kapital og arbeidskraft fordeles mest mulig effektivt mellom næringer. Ubegrunnede særordninger for underskudd i selskapsskatten for petroleumsselskaper vil bryte med dette.»

7. *Stortinget ber regjeringen bidra med rammevilkår og betingelser som legger til rette for raskere igangsettelse av drivverdige funn med stort potensial, som blant annet Linnorm-feltet og tilsvarende prosjekter.*

Rettighetshaverne på kontinentalsokkelen har sterk økonomisk egeninteresse av å igangsette utbygging av «... *drivverdige funn med stort potensiale* ...». Jeg ser derfor ikke behov for slike prosjektspesifikke rammevilkår og betingelser som representantene ber om.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

8. *Stortinget ber regjeringen utfordre selskapene til å legge frem planer for å øke produksjons- og eksportkapasiteten på eksisterende felt på norsk sokkel innen utløpet av fjerde kvartal 2025.*

Rettighetshaverne på kontinentalsokkelen har sterk økonomisk egeninteresse av å utnytte de lønnsomme ressursene i sine felt. Det er videre en hovedoppgave for Sokkeldirektoratet å følge opp rettighetshavernes arbeid. Jeg kan ikke se at det verken er hensiktsmessig eller formålstjenlig å pålegge alle felt å bruke ressurser på å utarbeide ytterligere plandokumenter inn til myndighetene slik representantene foreslår.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

9. *Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt gasseksport fra området.*

Som for annen infrastruktur i petroleumsvirksomheten, må en ev. ny eksportløsning for gass fra Barentshavet være samfunnsøkonomisk lønnsom for å realiseres. Gassco har en arkitektrolle for gassinfrastruktursystemet. Denne omfatter vurdering av mulige samfunnsøkonomisk lønnsomme økninger av gasstransportkapasiteten ut fra Barentshavet, jf. Prop 97 S (2022-2023).

Gassco har som følge av dette i mange år jobbet med vurderinger av gassinfrastruktur fra Barentshavet, i samarbeid med selskapene som har ressurser i området. Som en del av dette arbeidet har det de senere år vært et økt fokus på leteaktivitet i Barentshavet med flere brønner gjennomført og under planlegging. Det har foreløpig ikke vært tilstrekkelig interesse blant selskapene for å gå videre inn i konkret modning av et prosjekt for økt eksportkapasitet.

Bruk av store ressurser på å planlegge økt eksportkapasitet fra Barentshavet betinger at det er private aktører som ser lønnsomhet i en løsning ut fra deres gasseksportbehov. Hvor store gassressurser som er påvist i området er et viktig tema i så måte. Det kan kun avklares gjennom leting. Jeg er opptatt av at de mest sentrale selskapene i Barentshavet er sitt samfunnsansvar bevisst gjennom å snu alle steiner for å finne mer gass i Barentshavet og fortsatt ser på mulighetene for økt gasseksportkapasitet fra Barentshavet. Jeg venter derfor spent på resultatene fra de planlagte letebrønnene de neste årene.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

10. *Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.*

Jeg anser en slik konkret dialog med EU om fellesfinansiering som uaktuell i dag. Dette både fordi det er uklart om en økt eksportløsning vil være lønnsom og fordi type eksportløsning dermed også er uavklart. EU-land vil ha andre interesser av en eksportrørledning kontra en LNG-løsning.

Om EU/forbrukslandene ønsker å bidra med finansieringsløsninger, inkl. for å utløse ny gassinfrastruktur fra Barentshavet, er dette generelt noe jeg stiller meg positivt til.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

11. Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.

Jeg gjennomfører alle konsesjonsrunder på kontinentalsokkelen innenfor de rammer Stortinget har satt for virksomheten. Det gjelder også de rammer Stortinget har satt for «iskantsonen», inkl. definisjonen av denne. Forslagene fra representantene kan forstås som at regjeringen ikke skal forholde seg til disse rammene.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

12. Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede LoVeSe for åpning av olje- og gassproduksjon samt se på muligheten aktivitet her gir for etablering av sammenhengende gassinfrastruktur fra Barentshavet og sørover.

Regjeringen har ikke igangsatt en konsekvensutredning av de aktuelle deler av Nordland VI, VII og Troms II («LoVeSe») og har heller ingen planer om å gjøre dette, jf. Meld. St. (2023-2024).

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

13. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshore-felt.

Det er ikke statens rolle å utrede kraftløsninger for utbygginger på kontinentalsokkelen. Ansvaret for å planlegge og utrede slike forhold ligger oss de aktuelle rettighetshaverne som har et prosjekt som skal bygges ut. Dette er, etter mitt syn, en klok og riktig ansvarsfordeling.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

14. Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig utdanningskapasitet for petroleumsrelaterte utdanninger, slik at en utvikling i tråd med Sokkeldirektoratets «høy-nivå» kan realiseres.

Petroleumsnæringens tilgang på kompetent arbeidskraft er i all hovedsak god, selv om det kan være utfordringer innenfor enkelte områder. Universitetene og høyskolene har et

selvstendig ansvar for å dimensjonere sine studietilbud i tråd med kompetansebehovene i ulike deler av arbeidsmarkedet. Samtidig har også petroleumsnæringen selv et ansvar for å gjøre seg attraktiv, da studentenes etterspørsel etter studier påvirkes av arbeidsmarkedsutsiktene.

- 15. Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltsselskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirksomhet.*

SDØE er en sentral del av rammeverket på kontinentalsokkelen for å legge til rette for både høy verdiskaping og høye statlige inntekter. Forslaget må vurderes opp mot dette.

Forslaget til representantene vil i praksis bety en full omlegging av SDØE-politikken. Som følge av dette forslaget vil ikke SDØE lenger vil være et virkemiddel for staten til å hente inn en enda større del av grunnrenten til fellesskapet enn det skattesystemet gir alene fra de mest lovende leteområdene. Det vil bli et virkemiddel for å få tildelt leteområder med lav interesse fra kommersielle aktører, og vil føre til at staten tar mer risiko.

Skal en gjøre en så stor endring av SDØE-politikken må det utredes før en ev. lager et regelverk som forslås.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

- 16. Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.*

Forslaget er forelagt næringsministeren, som har gitt følgende svar:

«Petoro AS (Petoro) ivaretar de forretningsmessige forhold vedrørende Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel på vegne av staten, jf. petroleumsløven § 11-2. I tillegg til å ivareta statens deltagerandeler skal styret i Petoro i henhold til petroleumsløven § 11-6 også "vurdere sammensetningen av porteføljen av deltagerandeler og eventuelt fremme forslag til generalforsamlingen om mulige endringer". Dette kan for eksempel være endringer som bidrar til å jevne ut eierstrukturen i den enkelte tillatelse, som igjen kan bidra til likere insentivstruktur, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping.

Stortinget har samtykket til at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne overdragelse av deltagerandeler der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter, jf. romertallsvedtak XXIII i NFDs Prop. 1 S (2024-2025). Overdragelser ut over dette må godkjennes av Stortinget. Et nylig eksempel på en slik transaksjon i SDØE-porteføljen er bytte av deltagerandeler mellom staten ved Petoro og Equinor ASA på Haltenbanken, hvor Stortinget ga sitt samtykke ifm. behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024).

Det er min vurdering at dagens system legger i utgangspunktet til rette for at det kan gjennomføres endringer i SDØE-porteføljen, dersom disse vurderes som verdiskapende, samtidig som det gir regjering og Storting tilstrekkelig god kontroll.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.»

17. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av NZIA-direktivet fra EU angående pålegget om CCS-lagre samt redegjøre for regjeringens intensjoner i videre behandling og dialog med EU.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål om dette fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup under møte i Stortingets europautvalg torsdag 6. mars.

Med hilsen

Terje Aasland